YSTADS ALLEHANDA.

Kultur >

Özz Nûjen bjöd på en rolig och smart föreställning

Just nu reser Özz Nûjen runt som Jesus i landet, reflekterar och dricker gin. Kulturskribenten Andrea Grapengiesser såg föreställningen "Laika" när den gästade Smedstorp i fredags kväll. Kvällen innan var den i Simrishamn.

Teaterrecension • Publicerad lördag 12:55 • Uppdaterad lördag 13:48

På en bar, kanske i någon europeisk storstad som Rom eller i en by som Smedstorp, möter Özz Nûjen eller hans rollfigur sin publik. Iförd röd t-shirt, svart kavaj och solglasögon spottar han ur sig berättelse efter berättelse eller snarare vittnesmål om ett samhälle fyllt av sociala och politiska orättvisor, marginalisering och utanförskap.

I monologen Laika berättas om lagerarbetarens omänskliga skift, om den hemlöse som sover på parkeringen utanför Ica, den prostituerade, den gamla tanten och den totalt förvirrade. Berättelserna handlar om klass, maktlöshet och ensamhet, om utsatta människor som utnyttjas eller lämnas åt sitt öde, ett utanförskap som fortgår i staden och på landsbygden, överallt runt omkring oss. Men också om Gud, hopp och obegripliga mirakel. Föreställningen är på samma gång poetisk och humoristisk men också krävande och utmanande. ”Vad är jag värd”, frågar tiggaren utanför Ica, ”ett packet cigaretter, eller två?”.

Laika är skriven och regisserad av den italienske författaren Ascanio Celestini i översättning av Mia Törnqvist, producerad av Riksteatern och nu på turné genom landet. Celestini har utgått från autentiska intervjuer och flätar samman olika röster i en lyrisk men samtidigt kritisk samhällsskildring, som gjord för Özz Nûjen att gestalta.

Till en början går texten helt att applicera på en svensk kontext, med inpass om svenska angelägenheter som Karolinska Institutet eller AIK, och kan associeras till samtida svensk arbetarlitteratur som Lundbergs slit på Yarden i Malmö eller gigekonomins utbredning, men ganska snart förstår vi att sammanhanget är ett annat och kanske hade ett tydligare val av miljö gjort identifieringen enklare. Nu bollas i stället publiken mellan Sverige och Italien vilket riskerar att bli förvirrande och ta fokus från kärnan.

Markus Räsänen med dragspel gör Nûjen sällskap bland staplade tombackar på scenen. Stämningen är varm och tonerna av dragspelet stannar kvar. Helena Bergströms röst i högtalaren bryter upp monologen, men stör mest och är svår att förstå meningen med.

Det är en intensiv föreställning, vem kan vänta sig något annat av Özz Nûjen en av Sveriges mer erfarna stå-upp-komiker, och tempot är emellanåt helt utmattande men landar i lugnare partier. Det finns en stark närvaro på scenen och bitvis fin dialog med publiken i den fullsatta salongen. Han är välkänd och omtyckt på bygden och har tidigare gästat Tomelilla med enmansföreställningen Özz Nûjen är Rikard III.

Laika, den ryska hunden som skickades upp i rymden, knyter ihop berättelsen med de eviga frågorna om meningen med livet. Özz Nûjen gör ett maratonlopp och går i mål, föreställningen är på det stora hela både rolig och smart och landar framför allt i en uppmaning till publiken att tänka efter och ta ställning.

Det är en omfattande turné som Özz Nûjen gör med soloföreställningen "Laika". Nyligen blev det två stopp i sydöstra Skåne.
Foto: Maryam Barari

Teater

"Laika"

Text & regi: Ascanio Celestini
Kompositör: Gianluca Casadei, Markus Räsänen Scenografi & ljusdesign: Ascanio Celestini
På scen: Özz Nûjen (skådespelare), Markus Räsänen (dragspel) och Helena Bergström (inspelad röst) Spelades på Valfisken, Simrishamn i torsdags (7/10) och på Medborgarhuset i Smedstorp i fredags (8/10). Recensionen bygger på fredagens föreställning.

Andrea Grapengiesser

Detta är en recension i Ystads Allehanda. En recension är en kritikers bedömning av ett konstnärligt verk.